

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2015. gada 7. janvārī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Uldis Ķinis, tiesneses Kristīne Krūma un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Solvitas Olsenas (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 234/2014),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Latvijas valsts karoga likuma 7. panta pirmo un otro daļu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.⁴³ pantu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 96. un 100. pantam.

2. Latvijas valsts karoga likuma 7. panta pirmā un otrā daļa nosaka:

„(1) Latvijas valsts karogu pie publisko personu ēkām, privāto tiesību juridisko personu un personu apvienību ēkām, kā arī dzīvojamām ēkām novieto 1.maijā, 4.maijā, 21.augustā, 11.novembrī un 18.novembrī.

(2) Latvijas valsts karogu sēru noformējumā pie publisko personu ēkām, privāto tiesību juridisko personu un personu apvienību ēkām, kā arī dzīvojamām ēkām novieto 25.martā, 14.jūnijā, 17.jūnijā, 4.jūlijā un decembra pirmajā svētdienā.”

Savukārt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.⁴³ pants nosaka:

„Par Latvijas valsts karoga vai citu valstu karogu nepacelšanu Saeimas, Ministru kabineta, republikas pilsētu domju vai novadu domju noteiktajās dienās vai gadījumos, kā arī par Ministru kabineta noteiktā Latvijas valsts karoga pacelšanas veida vai kārtības pārkāpšanu —

izsaka brīdinājumu.

Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas, —

izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu līdz četrdesmit *euro*.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. - 19.³ panta prasībām;

4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Papildus tam Satversmes tiesas likuma 20. panta sestā daļa noteic, ka, izskatot konstitucionālo sūdzību, kolēģija var atteikties ierosināt lietu arī gadījumā, kad sūdzībā ietvertais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Pieteikumā ir lūgts izvērtēt likumu normu atbilstību Satversmei. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona Satversmē noteikto pamattiesību aizskārums gadījumā var iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Līdz ar to tam jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

6.1. Satversmes tiesas likuma 18. panta otrā daļa paredz, ka vairāku aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā pieļaujama vienīgi gadījumos, kad tiek apstrīdēts normatīvais akts vai tā daļa un uz tā pamata izdotās zemāka juridiska spēka tiesību normas, vai arī gadījumos, kad tiek apstrīdēti kādas institūcijas (amatpersonas) izdotie akti sakarā ar to, ka attiecīgās institūcijas izveidošana vai amatpersonas ievēlēšana, apstiprināšana vai iecelšana nav notikusi likumā noteiktajā kārtībā vai arī institūcija vai amatpersona pieļāvusi tādus likuma pārkāpumus, sakarā ar kuriem tās izdotajiem aktiem nav juridiska spēka.

Satversmes tiesa ir secinājusi, ka, ņemot vērā Satversmes tiesas procesa ekonomijas principu, atsevišķos gadījumos viena pieteikuma ietvaros var apstrīdēt arī vairāku likumu normas (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 1. jūnija lēmumu par lietas ierosināšanu lietā Nr. 2005-13-0106*). No pieteikuma ir gūstams apstiprinājums, ka abu apstrīdēto likumu normas ir savstarpēji cieši saistītas un to izskatīšana vienas lietas ietvaros veicinās lietas vispusīgu un ātru izskatīšanu.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta otrās daļas prasībām.

6.2. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pamatot, ka ir aizskartas Satversmē noteiktās pieteikuma iesniedzēja pamattiesības.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka pienākums izkārt Latvijas valsts karogu un sodīšana par tā neizkāršanu ierobežo Satversmes 96. un 100. pantā garantētās pamattiesības. Pēc Pieteikuma iesniedzējas domām, šādam pamattiesību ierobežojumam nav leģitīma mērķa.

No pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējai piemērots sods par Latvijas valsts karoga neizkāršanu noteiktā dienā. Tādējādi apstrīdētās normas ir piemērotas attiecībā pret Pieteikuma iesniedzēju.

Pieteikumā ir pamatots, ka karoga pacelšana vai nepacelšana ir viens no iespējamajiem veidiem, kādā persona var paust savu attieksmi pret konkrētiem notikumiem. Tādējādi pieteikumā ir pamatots, ka apstrīdētās normas varētu ierobežot Satversmes 100. pantā ietvertās pamattiesības uz vārda brīvību. Tomēr pieteikumā nav pamatots, kādā veidā apstrīdētās normas varētu ierobežot Satversmes 96. pantā ietvertās pamattiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām vienīgi daļā par apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 100. pantam.

6.3. Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt minētās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem (sūdzība augstākai institūcijai vai augstākai amatpersonai, sūdzība vai prasības pieteikums vispārējās jurisdikcijas tiesai u.c.) vai arī tādu nav. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punkts prasa pamatot, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī tādu nav.

No pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem izriet, ka administratīvā pārkāpuma lieta pret Pieteikuma iesniedzēju ir izskatīta apelācijas kārtībā (*sk. Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2014. gada 17. jūnija spriedumu lietā Nr. 131014514*). Apelācijas instances tiesas spriedums nav pārsūdzams. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja ir izmantojusi visus viņai pieejamos vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas un sestās daļas 2. punkta prasībām.

6.4. Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtnā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas spriedums lietā Nr. 131014514 pieņemts 2014. gada 17. jūnijā. Savukārt konstitucionālā sūdzība Satversmes tiesā ir saņemta 2014. gada 16. decembrī.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtnās daļas prasībām.

6.5. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Latvijas valsts karoga likuma 7. panta pirmās un otrās daļas un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.⁴³ panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 100. pantam”.

2. Atteikties ierosināt lietu prasījuma daļā par Latvijas valsts karoga likuma 7. panta pirmās un otrās daļas un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.⁴³ panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 96. pantam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Latvijas Republikas Saeimu – līdz 2015. gada 7. martam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas

2. kolēģijas priekšsēdētājs

U. Ķinis